

KÁLMÁN LÁSZLÓ, DR.

1912. június 9. Celldömölk, Vas vármegye

Apja kereskedősegéd, majd tisztviselő, anyja háztartásbeli volt. Családja 1915-ben Budapestre költözött, ahol iskoláit is végezte. 1930-ban érettségizett, de apja korai halála miatt továbbtanulása anyagi nehézségekbe ütközött, így a szükséges forrásokat a Gerbeaud-ban könyvelőgyakornokként, illetve magántanárként teremtette elő. 1931-1940 között joggyakornokként dolgozott több különböző ügyvédi irodában. 1934-ben a Pázmány Péter Tudományegyetem jogi karán doktorált.

1934-1935-ben egyéves katonai szolgálatot teljesített a magyar királyi 2. honvéd gyalogezrednél, majd tiszthelyettesi iskolát végzett; karpaszományos őrmesteri rendfokozatot kapott. 1936-ban és 1938-ban négy-négy hét gyakorlaton vett részt. 1940-ben „megbízhatatlanság” miatt, származására való tekintettel hat hónapos munkaszolgálatra hívták be. 1942-től 1944-ig a 109/7. és a 109/8. munkásszázadban szolgált a megszállt szovjet területen, majd Borba került kényszermunkára. Innen Németországba deportálták, ahol több koncentrációs táborban is megfordult, ezt követően kényszermunkásként egy repülőgépgyárban dolgozott. Egy itt elkövetett szabotázs cselekmény miatt az örök megverték, aminek következtében jobb keze egyik ujját elvesztette.

Hazatérését követően 1945 júliusában önként jelentkezett Budapesten a rendőrséghez, ahová mint tisztviselő nyert beosztást. 1945 novemberétől századosként beosztott tiszt, majd főtiszt lett. 1945-ben belépett a Magyar Kommunista Pártba, 1948-ban a Magyar Dolgozók Pártja megalakulásakor „passzivitása” miatt tagjelöltté minősítették vissza, 1950-ben lett teljes jogú párttag.

1948-ban letette az egységes bírói vizsgát, 1949-ben katonai ügyészi tanfolyamot végzett. 1949-től a Katonai Főügyészségen töltött be ügyészi, majd főügyész helyettesi beosztást. 1953-ban rendőr alezredessé léptették elő, s még ez év októberében – a rendőrügyészségek megszüntetését követően – a Katonai Főügyészségen honvéd alezredesként tárgyaló ügyész beosztásba került. Előjárói jellemzése szerint „megfontolt, gyakran túl óvatos, állásfoglalását igyekszik előjárói véleményéhez igazítani”, 1956 után azonban „hibáin változtatott”, és „kellő eréllyel” képviselte a „néphatalom” érdekeit.

Az 1956-os forradalom idején szolgálati helyén épületbiztosításban vett részt. 1956. november 19-én belépett a Magyar Szocialista Munkáspártba. 1958 júniusában „jó munkájára való tekintettel” kinevezték a Katonai Főügyészség Büntetőjogi Osztály helyettes vezetőjévé, mely beosztásban 1968-as nyugállományba helyezéséig szolgált. 1968 májusában rendőr ezredessé léptették elő.

A Hadtörténelmi Levéltárban fellelhető adatok alapján az 1956-os forradalom utáni megtorlás során legalább tizenhárom olyan büntetőperben képviselte a másodfokú vádhatóságot, amelyben végrehajtott halálos ítélet született.

KITÜNTETÉSEI

48-as Díszérem (1948)
Közbiztonságért Érdemérem (1951)
Szolgálati Érdemérem (1955)
Haza Szolgálatáért Érdemérem ezüst fokozata (1957)
Szolgálati Érdemérem 10 év után (1958)
Kiváló Szolgálatért Érdemérem 15 év után (1961)
Szocialista Munkáért Érdemérem (1962)
Szolgálati Érdemérem 20 év után (1965)

FORRÁSOK

HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum Központi Irattár 46455.
HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum Hadtörténelmi Levéltár XI. fondfőcsoport